

Što se sve ostvarilo zahvaljujući NETCET-u?

Iz 5 različitih zemalja, koje okružuju Jadransko more, 13 partnera su predanom suradnjom postali kompaktni tim koji ima za cilj **razviti zajedničku strategiju zaštite kitova i morskih kornjača u Jadranu**.

Korak po korak, jedna je projektna aktivnost vodila ka drugoj: **istraživanje iz zraka i broda te satelitsko praćenje**, priskrbili su temeljne podatke za određivanje rasprostranjenosti i brojnosti ovih zaštićenih vrsta. Oformljena **baza podataka** s informacijama o nasukanim životinjama duž Jadranske obale postala je platforma za razmjenu podataka među znanstvenicima i stručnjacima, koji su obučeni u sklopu ovog projekta. Sve navedene aktivnosti rezultirale su prijedlogom **osnivanja Jadranske Radne skupine za izvanredna stanja**, koja bi djelovala u slučaju masovnog nasukavanja.

NETCET je omogućio razvoj rehabilitacijskih centara za morske kornjače i obnovu dosadašnje opreme. U konačnici projekt je povećao svijest javnosti o potrebi za zaštitom kitova i morskih kornjača kroz aktivnosti dopirući do ribara, vozača brodova, studenata i građana.

Zahvaljujući IPA Jadran CBC Program, bili smo u mogućnosti financirati sve navedene aktivnosti i prikupiti temeljne podatke, koji će biti polazna točka za daljnje projekte. Isti će za cilj imati osiguranje bioraznolikost Jadranskog mora u budućnosti.

Kroz implementaciju NETCET projekta, partneri su organizirali konzultacijske sastanke s Ministarstvom u zemljama partnerima (Italiji, Sloveniji, Hrvatskoj, Crnoj Gori i Albaniji) vezano za kitove i morske kornjače, kako bi:

- definirali ključne elemente u postojećim NAP-s
- odredili nove NAP-s i dobili službenu potvrdu od Ministarstva
- potakli implementaciju postojećih NAP-s

NACIONALNI AKCIJSKI PLANovi (NAP-s) ZA MORSKE KORNJAČE

Trenutno državna tijela zaštite prirode, institucije i nevladine organizacije nastoje zaštititi morske kornjače i kitove u Jadranskom moru. Međutim, ne postoji međunarodna institucija/organizacija odgovorna za razvoj i implementaciju zajedničkih strategija zaštite ovih ugroženih vrsta. Iz istog razloga je **važno da su predloženi ciljevi i akcije uključeni u strategije i dokumente koji se odnose na Jadransko more**.

Nadalje, strategije koje su pripremljene i potvrđene od strane NETCET projekta, trebale bi biti korištene kao **smjernice za razvoj Nacionalnih akcijskih planova u svakoj zemlji koja ima izlaz na Jadran**.

IMPLEMENTACIJA STRATEGIJA

Strategija za zaštitu kitova i morskih kornjača biti će dostupna u obliku dvije brošure na web stranici projekta (<http://www.netcet.eu/dissemination>).

Pripremljen je plan djelovanja kako bi se postigli svi navedeni ciljevi. Na primjer, kako bi se smanjio utjecaj prijetnji, jedan od ciljeva je "smanjiti stupanj mortaliteta i ozljede uzrokovane od strane čovjeka". Pošto je slučajni ulov definirani kao najznačajnija prijetnja, brojne aktivnosti su predložene vezane za ovaj problem.

DEFINIRANJE DJELOVANJA I PRIORITETA

PARTNERI

- Grad Venecija-koordinator
- Sveučilište u Padovi, Odjel komparativne medicine i higijene namirnica, Italija
- Grad Pescara, Italija
- Fondazione Cetacea, Italija
- Institut za istraživanje i zaštitu okoliša, Italija
- Državni zavod za zaštitu prirode, Hrvatska
- Plavi svijet Institut za istraživanje i zaštitu mora, Hrvatska
- Albansko herpetološko društvo, Albanija
- Udruga za zaštitu divljih životinja vodenog ekosustava Albanije, Albanija
- Institut za biologiju mora, Crna Gora
- Sveučilište Primorska, Znanstveni i istraživački centar Koper, Slovenija
- Svjetski fond za prirodu, Italija
- Centar za oporavak morskih kornjača Pula, Hrvatska

SURADNICI

- Zavod za zaštitu prirode Republike Slovenije, Slovenija
- Regija Veneto- Odsjek za šume i parkove, Italija
- Regija Emilia Romagna- Opća uprava za okoliš i obalnu zaštitu (IT)
- Regija Marche, Italija

KONTAKT

City of Venice
European Policies Division
europolicies@comune.venezia.it
partners@netcet.eu
www.facebook.com/NETCETproject
www.netcet.eu

netcet

Mreža za očuvanje kitova i morskih kornjača u Jadranu

Ova brošura je izrađena uz finansijsku podršku IPA Jadran CBC Programa. Sadržaj ove brošure je odgovornost Grada Venecije i ni u kojem slučaju se ne može smatrati da odražava stajališta IPA Jadran CBC programa.

REZULTATI

Projekt sufinansira EU kroz instrument prethodno dostupne pomoći.

www.chalgroip.it

Aktivnost je započela s pripremom kompletnog **pregleda trenutnog znanja o kitovima i morskim kornjačama** u Jadranskom moru: brojnost, rasprostranjenost i prijetnje. Nadalje, informacije o postojećem **ljudskom djelovanju** su pregledane u pet zemalja Jadranskog bazena: nacionalno zakonodavstvo, institucijski okvir i trenutni mehanizmi zaštite.

“Jadransko more kao sigurno područje za koegzistenciju kitova, morskih kornjača i ljudi”

NETCET partneri definirali su mjere zaštite za kitove i morske kornjače u Jadranskom moru razvojem Strategije za sljedeće desetljeće (2016-2025). Svrha ovog dokumenta je predstaviti konkretno djelovanje u području zaštite kako bi se ostvarila **zajednička vizija**:

Razvoj zajedničkih strategija za zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranskom moru

Analizom trenutne situacije odredili smo idealne mjere za kitove i morski kornjača u Jadranskom moru:

CILJEVI

- 1 Poboljšati znanje o kitovima i morskim kornjačama
- 2 Smanjiti prijetnje, posebice u ribarstvu
- 3 Poboljšati suradnju između različitih sektora
- 4 Osigurati učinkovite pravne okvire zaštite na području cijelog Jadranskog mora
- 5 Osigurati učinkovitu zaštitu staništa od važnosti za kitove, i ustanoviti adekvatnost određenih zaštićenih područja za zaštitu morskih kornjača
- 6 Osposobiti ljudske kapacitete za kontinuiranu zaštitu Jadranskog mora
- 7 Podići svijest javnosti
- 8 Osigurati adekvatna sredstva financiranja

Ovi ciljevi su povezani s globalnim i regionalnim strategijama, kao što su Aichi ciljevi 2011-2020, EU strategija bioraznolikosti 2010-2020, EU strategija za Jadransku i Jonsku regiju i ACCOBAMS strategija za kitove 2014-2025.

Rukovođenje i djelovanje u hitnim slučajevima

Jedna od prvih inicijativa NETCET projekta bila je stvaranje znanstvene mreže među stručnjacima iz različitih znanstvenih područja unutar Jadranskog mora, kako bi razmijenili svoje znanje i iskustvo i razvili jedinstvenu **bazu podataka unutar koje bi se bilježili podatci o nasukavanju**. Ovakva mreža pomaže znanstvenicima u praćenju bilo kakvog povećanja broja smrtnosti životinja koje žive u Jadranskom moru i omogućuje djelovanje korištenjem protokola i strategija u hitnim slučajevima.

NETCET je također osnovao **Jadransku radnu skupinu za izvanredna stanja**. To je skupina stručnjaka (biolozi i veterinari) koja proučava kitove i morske kornjače istražujući njihovo ponašanje, fiziologiju, spašavanje i liječenje, obučena za intervenciju u slučaju okolišnih incidenata, kao što su slučajevi stradanja životinja ili masovno nasukavanje. Skupina djeluje kao specijalistički tim koji pomaže državnim vlastima. Prvi incident dogodio se u rujnu 2014. u mjestu Vasto (Italija), gdje se sedam jedinki ulješura nasukalo na plažu. Više od osam članova Jadranske radne skupine za izvanredna stanja je radilo zajedno kako bi se spasile nasukane životinje.

Paralelno 133 veterinaru su prošli **trening veterinarskih zahvata** i organizacije u slučaju nasukavanja kitova i morskih kornjača.

Standardni protokoli za fizički pregled poslije uginuća kitova i morskih kornjača su izrađeni i distribuirani.

Priručnici za veterinarske operacije za stručnjake koji rade s kitovima i morskim kornjačama su izrađeni i podijeljeni važnim korisnicima.

Baze podataka o kitovima i dupinima

www.adriaticseaturtles.eu

www.marinemammals.eu/database_spiaggiamenti

Monitoring Jadranskoga mora

Na temelju dobivenih rezultati putem **monitoringa u sklopu NETCET-a ustanovilo se da je Jadransko more važnije za kitove i morske kornjače nego što se to mislilo**.

Istraživanjem iz zraka (pređeno je više od 14.000 km u 100 sati istraživačkog napora) je dobiven uvid kako navedene vrste koriste Jadran i da je sjeverni Jadran od posebne važnosti za morske kornjače. To je potvrdio i **satelitsko praćenje 20 juvenilnih/mladih glavatih želvi i 3 zelene želve** koje je ukazalo da će glavate želve ostati u Jadranskom moru tijekom sezonskih kretanja te da to uvelike ovisi o područjima u kojima se hrane u sjevernom Jadranu. Za razliku od glavate želve, **zelene želve odlaze u područja s višom temperaturom mora, u Južni Jadran, tijekom zime**. Kretanje označenih kornjača možete pratiti na navedenoj poveznici: http://www.seaturtle.org/tracking/?project_id=1021

Rezultati istraživanja iz zraka pokazali su **veliku raznolikost vrsta morskih sisavaca** u Jadranu sa velikim brojem opažanja prugastih dupina i prisutnost Cuvierova kljunastog kita u Južnom Jadranu. **Metoda fotoidentifikacijske tijekom istraživanja** populacije dobrih dupina provedena je u svim zemljama Jadranskog bazena (preko 500 sati istraživačkog napora). Analiza podataka pokazuje da je **svaka populacija jedinstvena sa veoma malim protokom gene među istima**.

Uginule životinje također su pregledane te su uzroci uginuća analizirani i za pojedinačna i masovna nasukavanja.

Pratite "NETCET" morske kornjače

Napredak u zaštiti Jadranskog mora

- Izgrađeni centri zahvaljujući NETCET projektu:
- Centri za hitnu pomoć
 - Centri za oporavak
- Postojeći centri za hitnu pomoć ● obnovljena oporavilišta zahvaljujući NETCET projektu
1 Otok Brač (Hrvatska)	7 Dubrovnik (Hrvatska)
2 Rijeka (Hrvatska)	8 Otok Korčula (Hrvatska)
3 Zadar (Hrvatska)	9 Lošinj (Hrvatska)
4 Otok Pag (Hrvatska)	10 Otok Krk (Hrvatska)
5 Šibenik (Hrvatska)	11 Pula (Hrvatska)
6 Split (Hrvatska)	12 Riccione (Italija)
- i dva centra u Zagrebu : Hrvatski veterinarski institut i Veterinarski fakultet

NETCET mreža gradova

NETCET mreža gradova
Uspostavljena je mreža gradova na jadranskoj obali s ciljem podizanja svijesti javnosti za zaštitu morskih kornjača i kitova. Saznajte više na: www.netcet.eu/city-network

Centri za hitnu pomoć
Prva pomoć za ozlijeđene morske kornjače (maksimalan boravak: 48 sati prije transfera u centar za oporavak)

Centri za oporavak
Pomoć za morske kornjače u "fazi hospitalizacije ili fazi oporavka"

Kampanje za jačanje svijesti javnosti diljem Jadrana

100 javnih puštanja morskih kornjača kojem je prisustvovalo više od 10,000 ljudi.

2 milijuna stanovnika informirano je preko medija o važnosti zaštite kitova i morskih kornjača.

Više od 700 ribara osviješteno je glede utjecaja vlastitih aktivnosti na morske kornjače te kako pravilno postupiti i rukovati sa ozlijeđenom životinjom koja je slučajno ulovljena u ribolovni alat.

Više od 4,000 vlasnika rekreativnih plovila informirano je o pravilima ponašanja u blizini kitova i morskih kornjača kako bi se umanjilo njihovo uznemiravanje.

Preko 3,000 učenika koji žive duž Jadranske obale podučeno je o važnosti zaštite ovih vrsta koristeći se pritom posebnim edukativnim alatima.

